

Zadeva C-345/09

J. A. van Delft in drugi

proti

College voor zorgverzekeringen

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,
ki ga je vložilo Centrale Raad van Beroep)

„Socialna varnost – Uredba (EGS) št. 1408/71 – Naslov III, poglavje 1 – Členi 28, 28a in 33 – Uredba (EGS) št. 574/72 – Člen 29 – Prosto gibanje oseb – Člena 21 PDEU in 45 PDEU – Storitve iz zdravstvenega zavarovanja – Upokojenci, ki prejemajo starostno pokojnino ali pokojnino iz naslova nezmožnosti za delo – Stalno prebivališče v drugi državi članici, kot je država, ki izplačuje pokojnino – Opravljanje storitev v državi stalnega prebivališča v breme države, ki izplačuje pokojnino – Neprijava v državi stalnega prebivališča – Obveznost plačila prispevkov v državi, ki izplačuje pokojnino – Sprememba zakonodaje države, ki izplačuje pokojnino – Kontinuiteta zdravstvenega zavarovanja – Različno obravnavanje rezidentov in nerezidentov“

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca N. Jääskinena, predstavljeni
15. julija 2010 I - 9893
Sodba Sodišča (drugi senat) z dne 14. oktobra 2010 I - 9912

Povzetek sodbe

1. *Socialna varnost delavcev migrantov – Zakonodaja, ki se uporablja – Zavezujoča narava kolizijskih pravil – Zdravstveno zavarovanje – Prejemniki pokojnin po zakonodaji države članice, ki ni država stalnega prebivališča*
(uredbi Sveta št. 1408/71, člena 28 in 28a, in št. 574/72, člen 29)

2. *Socialna varnost delavcev migrantov – Zdravstveno zavarovanje – Prejemniki pokojnin po zakonodaji države članice, ki ni država stalnega prebivališča*
(uredbi Sveta št. 1408/71, členi 28, 28a in 30, in št. 574/72, člen 29)
3. *Državljanstvo Evropske unije – Pravica do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic – Socialna varnost državljanov migrantov – Prejemniki pokojnin po zakonodaji države članice, ki ni država stalnega prebivališča*
(člen 21 PDEU; Uredba Sveta št. 1408/71)

1. Ker so kolizijska pravila iz Uredbe št. 1408/71, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1992/2006, zavezujoča za države članice, ni mogoče sprejeti, da bi zavarovane osebe, ki spadajo na področje uporabe teh pravil, onemogočale njihove učinke z možnostjo izbire, da se zanje ne uporabljajo. Uporaba sistema kolizijskih pravil, uvedenega z Uredbo št. 1408/71, je namreč odvisna le od objektivnega položaja, v katerem je zadevni delavec. Člena 28 in 28a te uredbe v skladu z njunim besedilom upokojencem, ki spadajo na področje uporabe teh določb, ne dajeta nobene pravice do izbire. Če upokojenec, upravičen do pokojnine po zakonodaji države članice, spada v okvir objektivnega položaja, opisanega v navedenih členih, se zanj uporabi kolizijsko pravilo

iz teh določb, ne da bi se temu lahko odrekel tako, da se ne prijavi v skladu s členom 29 Uredbe št. 574/72 o določitvi postopka za izvajanje Uredbe št. 1408/71 pri pristojnem nosilcu države članice stalnega prebivališča. Člena 28 in 28a Uredbe št. 1408/71 sta tako zavezujoča za zavarovane osebe, ki spadajo na njuno področje uporabe.

Prijava pri pristojnem nosilcu države članice stalnega prebivališča, določena v členu 29 Uredbe št. 574/72 o določitvi postopka za izvajanje Uredbe št. 1408/71, je le upravna formalnost,

izpolnitev katere je nujna za zagotovitev učinkovitega zagotavljanja storitev v tej državi članici na podlagi členov 28 in 28a Uredbe št. 1408/71. Z izdajo obrazca E 121 pristojni nosilec države članice le izjavi, da bi imela zadevna zavarovana oseba pravico do storitev na podlagi zakonodaje te države, če bi v njej stalno prebivala. Ker je tak obrazec le deklaratoren, njegova predložitev pristojnemu nosilcu države članice zaradi prijave zadevne zavarovane osebe v tej državi torej ne more biti pogoj za nastanek pravice do storitev v njej.

Če se zavarovana oseba ne prijavi pri pristojnem nosilcu države članice stalnega prebivališča, sicer dejansko ne more uporabiti navedenih storitev v tej državi in tako ne povzroča stroškov, ki bi jih morala država članica, ki ji izplačuje pokojnino, povrniti državi članici njenega stalnega prebivališča na podlagi člena 36 Uredbe št. 1408/71 v povezavi s členom 95 Uredbe št. 574/72. Vendar taka okoliščina nikakor ne vpliva na obstoj pravice do teh storitev in torej na s tem povezano obveznost plačati pristojnim nosilcem države članice, katere zakonodaja določa obstoj take pravice, prispevke za tveganje, ki ga ta država članica nosi na podlagi določb Uredbe št. 1408/71. Taka obveznost plačila prispevkov je zaradi obstoja pravice do storitev, tudi če se te dejansko ne uporabljajo, neločljivo povezana z načelom solidarnosti, na katerem temeljijo nacionalni sistemi socialne varnosti, ker bi lahko bile zadevne osebe, če ne bi bilo take obveznosti, nagnjene k temu, da s prispevanjem k financiranju tega sistema počakajo do nastopa zavarovalnega primera.

V teh okoliščinah upokojenci, ki spadajo v okvir členov 28 in 28a Uredbe št. 1408/71, glede na zavezujočo naravo ureditve, določene s tema določbama, nimajo možnosti odpovedati se pravici do storitev v državi članici stalnega prebivališča s tem, da se ne bi prijavi pri njenem pristojnem nosilcu, in ni mogoče, da bi bili zaradi take neprijave oproščeni plačila prispevkov v državi članici, ki jim izplačuje pokojnino, saj vsekakor bremenijo zadnjenavedeno državo, ker se ne morejo izogniti ureditvi, določeni z navedeno uredbo.

(Glej točke 52, 57, od 61 do 65 in od 72 do 75.)

2. Člene 28, 28a in 33 Uredbe št. 1408/71, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1992/2006, v povezavi s členom 29 Uredbe št. 574/72 o določitvi postopka za izvajanje Uredbe št. 1408/71, kakor je

bila spremenjena z Uredbo št. 311/2007, je treba razlagati tako, da ne nasprotujejo zakonodaji države članice, ki določa, da morajo upokojenci, ki so upravičeni do pokojnine po zakonodaji te države in ki imajo stalno prebivališče v drugi državi članici, v kateri so na podlagi členov 28 in 28a Uredbe št. 1408/71 upravičeni do zdravstvenih storitev, ki jih zagotavlja pristojni nosilec zadnjenavedene države članice, plačevati prispevek za navedene storitve v obliki odvedbe od navedene pokojnine, tudi če se niso prijavili pri pristojnem nosilcu države članice stalnega prebivališča.

so na podlagi členov 28 in 28a Uredbe št. 1408/71, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1992/2006, upravičeni do zdravstvenih storitev, ki jih zagotavlja pristojni nosilec zadnjenavedene države članice, plačevati prispevek za navedene storitve v obliki odvedbe od navedene pokojnine, tudi če se niso prijavili pri pristojnem nosilcu države članice stalnega prebivališča.

(Glej točko 80 in točko 1 izreka.)

Vendar pa je treba člen 21 PDEU razlagati tako, da nasprotuje taki nacionalni zakonodaji, če omogoča ali določa – za preveritev tega je pristojno predložitveno sodišče – neupravičeno različno obravnavanje rezidentov in nerezidentov glede zagotovitve kontinuitete celovitega varstva za primer bolezni, ki jim je bilo zagotovljeno v okviru zavarovalnih pogodb, sklenjenih pred začetkom veljavnosti te zakonodaje.

3. Člen 21 PDEU je treba razlagati tako, da ne nasprotuje zakonodaji države članice, ki določa, da morajo upokojenci, ki so upravičeni do pokojnine po zakonodaji te države in ki imajo stalno prebivališče v drugi državi članici, v kateri

(Glej točki 130 in 131 ter točko 2 izreka.)